

AEGON/VU Flitscongres 2021

We hebben een pensioenakkoord, en wat nu...?

Knelpunten rechtstreeks verzekerde regelingen

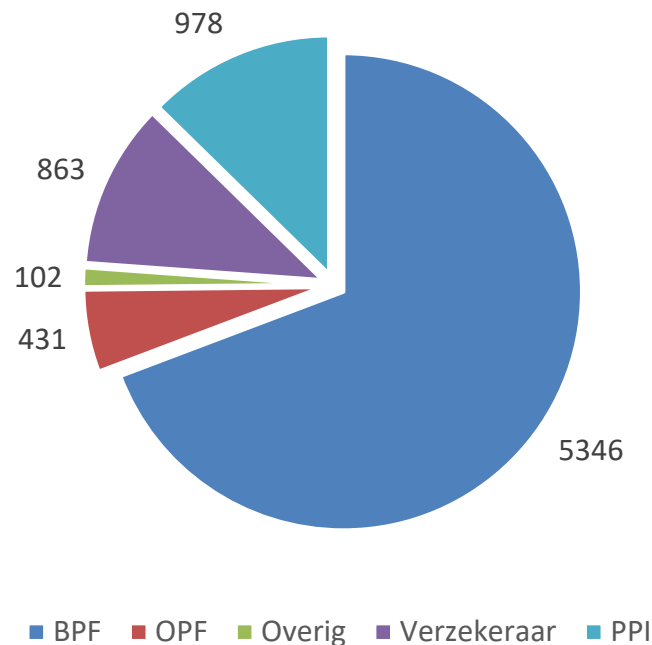
Herman M. Kappelle
Bijzonder hoogleraar fiscaal Pensioenrecht VU Amsterdam
Directeur Aegon Adfis
www.aegonadfis.nl
www.hermankappelle.nl



@HermanKappelle

PENSIOENFONDSEN EN VERZEKERAARS (BRON:DNB)

deelnemers



regelingen

BPF: 61
OPF: 187
Overig: 44

Verzekeraars: 40.000
PPI: 17.351

VIER GROTE KNELPUNTEN



1. Gelijke premie in alle gevallen, voor alle deelnemers bij alle uitvoerders, artikel 17.
2. Partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen passen niet in karakter pensioenovereenkomst, artikel 10.
3. Waardeoverdracht bij tussentijdse omzetting in pensioenuitkering, huidig artikel 81b.
4. (On)mogelijkheid uitvoeren nieuwe contract door verzekeraar, artikel 32 BGFO.

GELIJKE PREMIE VOOR ALLE PENSIOENSOORTEN (1)



- Verschillende premies mogelijk voor verschillende vormen van pensioen, maar in **alle** gevallen en voor **alle** uitvoerders een voor **alle** deelnemers gelijk percentage van het pensioengevende loon (artikel 17 PW).
- Voor “premieovereenkomsten op kapitaalbasis” (ouderdomspensioen en partnerpensioen na pensioendatum) uitvoeringstechnisch geen probleem.
- Partnerpensioen vóór pensioendatum op risicobasis is levenslange periodieke uitkering van maximaal 50% salaris, ongeacht leeftijd van deelnemer.
- AO-pensioen idem met maximaal 80% salaris, ongeacht leeftijd deelnemer.

GELIJKE PREMIE VOOR ALLE PENSIOENSOORTEN (2)



- Verzekeraars: risicodekking op basis van een actuariële premie.
- D.w.z. leeftijdsafhankelijke premie voor een leeftijdsonafhankelijke uitkering die is uitgedrukt in een percentage van het salaris
- Leeftijdsonafhankelijke premie voor een leeftijdsonafhankelijke uitkering =
- Doorsneesystematiek!
- En dat wilden we toch niet meer?



- *“De door of voor een deelnemer voor een premieovereenkomst op basis van kapitaaldekking (ouderdomspensioen en partnerpensioen na pensioendatum) verschuldigde premie bedraagt voor alle deelnemers een gelijk percentage van het pensioengevend loon.”*
- Voor partnerpensioen vóór pensioendatum en arbeidsongeschiktheidspensioen leeftijds~~on~~afhankelijke uitkering tegen een leeftijds~~af~~afhankelijke premie.
- Geen sprake van de door kabinet en sociale partners zo verfoeide doorsneesystematiek.
- En dat was toch precies de bedoeling van het Pensioenakkoord?

KARAKTER PENSIOENOVEREENKOMST (1)



Artikel 10 Huidige wettekst:

Karakter pensioenovereenkomst

De pensioenovereenkomst houdt in:

- a. een uitkeringsovereenkomst;*
- b. een kapitaalovereenkomst; of*
- c. een premieovereenkomst.*

Artikel 10 Voorgestelde wettekst:

Karakter pensioenovereenkomst

- 1. De pensioenovereenkomst houdt een premieovereenkomst in.*
- 2. Een premieovereenkomst op basis van kapitaaldekking houdt in:*
 - a. een nieuwe premieovereenkomst;*
 - b. een verbeterde premieovereenkomst;*
 - c. een premie-uitkeringsovereenkomst; of*
 - d. een premie-kapitaalovereenkomst.*

KARAKTER PENSIOENOVEREENKOMST (2)



- Op basis van de huidige wettekst is er maar één premieovereenkomst.
- MvT Pensioenwet maakte onderscheid in drie varianten binnen de premieovereenkomst;
 - a) de zuivere premiereregeling;
 - b) de premiereregeling waarbij de premie onmiddellijk omgezet wordt in een aanspraak op kapitaal;
 - c) de premieovereenkomst waarbij de premie meteen na het beschikbaar stellen omgezet wordt in een aanspraak op een uitkering.

KARAKTER PENSIOENOVEREENKOMST (3)



- Telkens een punt komma achter elk onderdeel en het woordje “of” voor het laatste onderdeel.
- Op grond van aanwijzing 3.60 van de Aanwijzingen voor de regelgeving dus limitatief karakter.
- Plus: MvT: vier premieovereenkomsten die worden onderscheiden.
- Keuze om premie te gebruiken voor een zuivere premieovereenkomst, een premie-kapitaalovereenkomst of een premie-uitkeringsovereenkomst houdt dus steeds een wijziging van de pensioenovereenkomst in.
- Daarvoor is telkens de medewerking en instemming van de werkgever nodig.

KARAKTER PENSIOENOVEREENKOMSTEN (4)



- Bijkomend probleem.
- Definitie partnerpensioen: “*een geldelijke uitkering, die **vastgesteld of variabel** is, voor de partner of gewezen partner wegens het overlijden van de werknemer of gewezen werknemer*”.
- Definitie arbeidsongeschiktheidspensioen; “*een geldelijke, **vastgestelde** uitkering wegens arbeidsongeschiktheid van de werknemer of gewezen werknemer*”.
- Conclusie: dit zijn nog uitkeringsovereenkomsten.
- Maar de definitie van een uitkeringsovereenkomst vervalt.



Wijzig voorgesteld artikel 10 als volgt:

Karakter pensioenovereenkomst

1. *Een pensioenovereenkomst op basis van kapitaaldekking houdt in:
 - a. een nieuwe premieovereenkomst;
 - b. een verbeterde premieovereenkomst.*
 2. *Een pensioenovereenkomst inzake een nabestaandenpensioen op risicobasis en een arbeidsongeschiktheidspensioen houdt een uitkeringsovereenkomst in.*
- Neem in de memorie van toelichting op dat een verbeterde premieovereenkomst de vorm kan hebben van een zuivere premiereregeling, een premie-kapitaalovereenkomst of een premie-uitkeringsovereenkomst.

WAARDEOVERDRACHT BIJ TUSSENTIJDSE OMZETTING (1)



- MvT: *“Bij de nieuwe premieovereenkomsten is tussentijdse omzetting in een vastgestelde uitkering en tussentijdse waardeoverdracht geen optie meer en dus kan deze bepaling vervallen”.*
- Ook in het nieuwe stelsel kan bij een rechtstreeks verzekerde regeling nog sprake zijn van een vastgestelde uitkering of vastgesteld kapitaal, namelijk bij de premie-uitkeringsovereenkomst en de premie-kapitaalovereenkomst.
- MvT: *“Verzekeraars kunnen de premie-kapitaalovereenkomst en de premie-uitkeringsovereenkomst blijven aanbieden. Voor pensioenfondsen vervalt deze mogelijkheid.”*

WAARDEOVERDRACHT BIJ TUSSENTIJDSE OMZETTING (2)



- PPI mag geen biometrische risico's lopen en/of garanties geven. Dat is zo en blijft zo.
- Omzetten van in een PPI opgebouwd pensioenbeleggingskapitaal in een vaste premie-uitkeringsovereenkomst dan wel een gegarandeerde premie-kapitaalovereenkomst, kan dus alleen via waardeoverdracht naar een verzekeraar.
- Ook bij nieuwe premieovereenkomsten is tussentijdse omzetting in een vastgestelde uitkering dus wel degelijk nog een optie en blijft er behoefte aan een waardeoverdracht ex artikel 81b PW.
- Oplossing: niet schrappen.

UITVOEREN NIEUWE CONTRACT DOOR VERZEKERAAR (1)



- Artikel 32 BGFO: financiële onderneming die financiële producten aanbiedt, moet zorgen dat deze passend en geschikt zijn (PARP).
- Product mag “uitdrukkelijk niet terecht komen bij consumenten waarvoor het pertinent niet is bedoeld”.
- De zogenoemde “negatieve of niet-doelgroep”.
- Een pensioenverzekeraar kan naast nieuwe contract ook verbeterde premieregeling aanbieden.
- Nieuw contract kent geen shoprecht op pensioendatum, ook niet bij rechtstreeks verzekerd contract.
- Maar nog wel bij wisseling van werkgever.

UITVOEREN NIEUWE CONTRACT DOOR VERZEKERAAR (2)



- Nieuwe contract heeft solidariteitsreserve en bij een individuele waardeoverdracht gaat die niet mee.
- De rechtstreeks verzekerde verbeterde premieregeling kent per definitie geen solidariteitsreserve en bij waardeoverdracht krijgt deelnemer (dus) het volledige vanuit zijn beschikbare premies gevormde voor de uitkering gereserveerde vermogen mee.
- Pensioenverzekeraar die nieuw contract aanbiedt, moet zowel de positieve als de negatieve doelgroep definiëren.
- Negatieve doelgroep zijn deelnemers die mogelijk gebruik willen maken van hun recht op individuele waardeoverdracht, want solidariteitsreserve blijft bij de achterblijvende deelnemers.

UITVOEREN NIEUWE CONTRACT DOOR VERZEKERAAR (3)



- Bij voorbaat niet te voorspellen hoeveel en welke deelnemers op enig moment gebruik willen maken van het recht op individuele waardeoverdracht. Potentiële negatieve doelgroep bestaat dus uit alle deelnemers.
- Nieuw contract kan bij verzekeraars niet voldoen aan het PARP. Materieel kunnen verzekeraars het nieuwe contract dus niet aanbieden.
- Oplossing: overdrachtswaarde inclusief evenredig deel solidariteitsreserve.
- En shoprecht op pensioendatum?

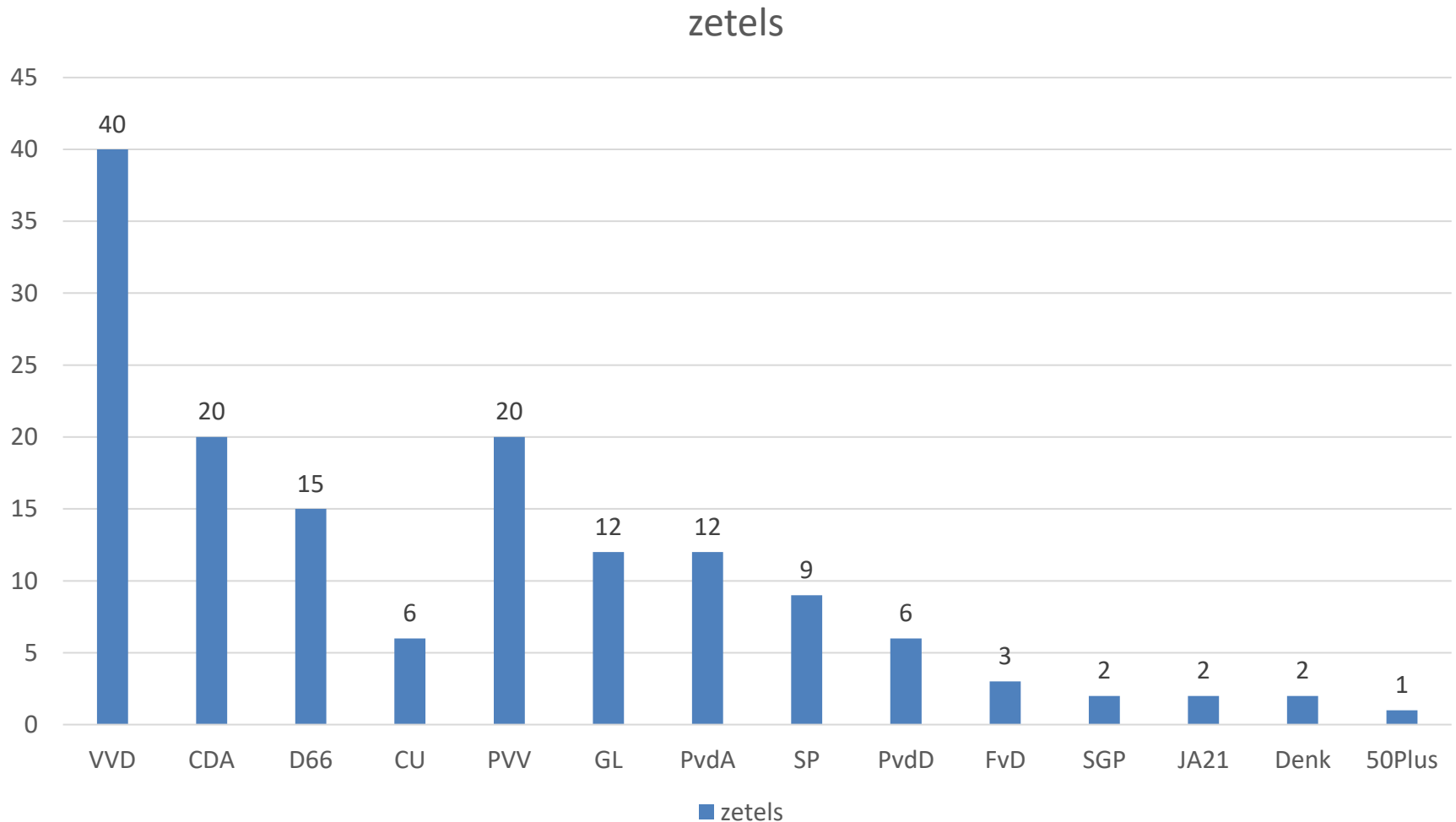
PENSIOEN EN/IN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S



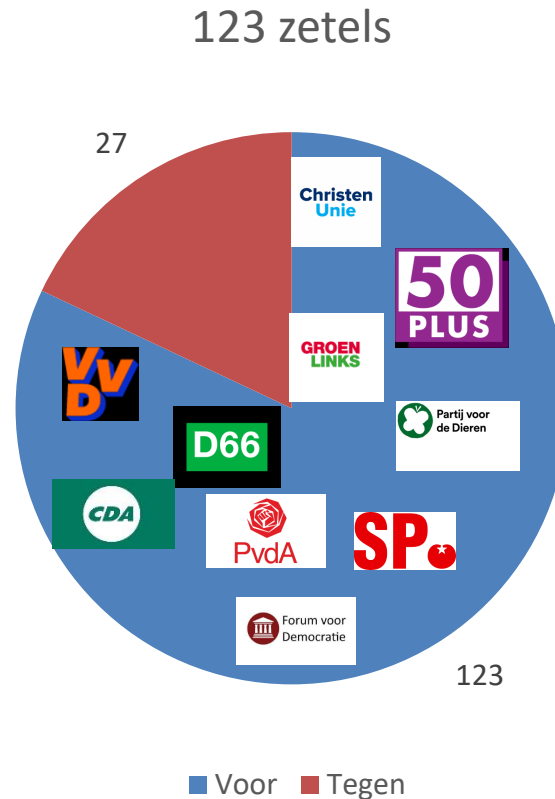
- Voor welke onderwerpen lijkt er een comfortabele Kamermeerderheid te zijn?
- Welke ander onderwerpen komen vaker voor?



PROGNOSE ZETELVERDELING (BRON: PEILINGWIJZER, 25 JANUARI 2021)



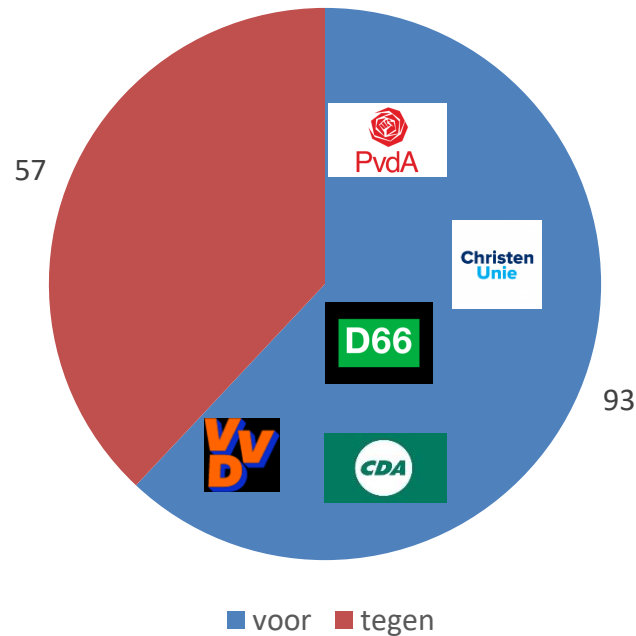
VERHOOGING MINIMUMLOON EN/OF AOW



Let op: verhoging van minimumloon leidt door de koppeling tot verhoging van de AOW en tot verhoging van de franchise. Dit leidt bij gelijkblijvende inkomens tot lagere pensioenopbouw. En flinke uitvoeringslasten bij pensioenuitvoerders.

EXPLICIETE STEUN (UITWERKING) PENSIOENAKKOORD

93 zetels



OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:

141 zetels



Christen
Unie



GROEN
LINKS

SP. SGP



OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:

141 zetels



Christen
Unie



GROEN
LINKS

SP. SGP



Partij voor
de Dieren

- Flexibiliteit en keuzevrijheid in pensioenregeling

68 zetels



SGP

Partij voor
de Dieren

Forum voor
Democratie



OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

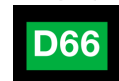
- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:

141 zetels



- Flexibiliteit en keuzevrijheid in pensioenregeling

68 zetels



- Nabestaandenpensioen:

68 zetels



OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:
141 zetels          
- Flexibiliteit en keuzevrijheid in pensioenregeling
68 zetels      
- Nabestaandenpensioen:
68 zetels    
- Flexibele AOW(-leeftijd):
65 zetels     

OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:
141 zetels          
- Flexibiliteit en keuzevrijheid in pensioenregeling
68 zetels      
- Nabestaandenpensioen:
68 zetels    
- Flexibele AOW(-leeftijd):
65 zetels     
- Duurzaam beleggen voor pensioenuitvoerders:
45 zetels    

OVERIG IN DIVERSE VORMEN EN BEWOORDINGEN

- Zzp'ers en hun pensioen- en oudedagsvoorziening:

141 zetels



Christen
Unie



GROEN
LINKS

SP. SGP



- Flexibiliteit en keuzevrijheid in pensioenregeling

68 zetels



SGP



- Nabestaandenpensioenen:

68 zetels



Christen
Unie

SGP

- Flexibele AOW(-leeftijd):

65 zetels



SGP



- Duurzaam beleggen voor pensioenuitvoerders:

45 zetels



GROEN
LINKS



- AOW-leeftijd naar 65:

39 zetels



SP.





- Consultatieversie Wet toekomst pensioen gaat (weer) met name uit van de situatie bij pensioenfondsen en heeft (te) weinig oog voor de rechtstreeks verzekerde regelingen.
- Grootste knelpunt leeftijdsonafhankelijke premie in alle gevallen, voor alle deelnemers alle uitvoerders.
- Overige knelpunten;
 - karakter omschrijving (artikel 10)
 - vervallen waardeoverdracht bij tussentijdse omzetting (artikel 81b)
 - uitvoeren nieuwe contract door verzekeraars de facto onmogelijk (artikel 32 BGFO).
- Veel aandacht voor pensioen en AOW in programma's.
- Comfortabele meerderheid voor verhoging AOW en implementatie uitwerking Pensioenakkoord.